ПАВЛОДАРСКАЯ ОБЛАСТНАЯ ГАЗЕТА

ЗВЕЗДА ПРИИРТЫШЬЯ

6 августа 2026 года, четверг
№31 (20111)

http://irstar.kz

Издаётся с 7 апреля 1918 года

На пользу людям

Фото Валерия БУГАЕВА

В Майском районе строится завод по производству медного концентрата. Первый крупный промышленный проект позволит создать новые рабочие места и пополнить местный бюджет.

Подробности читайте на 2 стр.

Наведите камеру смартфона на QR-код и смотрите видео с мероприятия

Читайте в номере:

ПРАЗДНИК:
люди стальной магистрали

стр. 4-5

НАШЕ ДОСТОЯНИЕ:
день рождения Абая

стр. 11

ХОККЕЙ:
сезон начался

стр. 15

ПОГОДА

По данным сайта gismeteo.kz, **7 августа** в Павлодаре облачно, ночью температура воздуха 19-21 градус тепла, ветер западный, 1-3 м/с, днём температура воздуха 24-26 градусов тепла, ветер северо-западный, 2-4 м/с.

8 августа в Павлодаре малооблачно, ночью температура воздуха 18-20 градусов тепла, ветер северо-западный,1-3 м/с, днём температура воздуха 24-26 градусов тепла, ветер северо-западный, 1-3 м/с.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Республиканское государственное предприятие на праве хозяйственного ведения «Национальный ядерный центр Республики Казахстан» Агентства Республики Казахстан по атомной энергии (далее – РГП НЯЦ РК) объявляет о проведении общественных слушаний в рамках осуществления государственной экологической экспертизы по материалам рабочего проекта «РГП НЯЦ РК, Павлодарская область. Расширение комплекса исследовательского реактора ИГР. Участок переупаковки ВОУ топлива».

С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте Национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов https://ndbecology.gov.kz/, а также на сайте https://www.gov.kz/memleket/entities/pavlodar-tabigat/activities/directions?lang=ru.

Общественные слушания в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференцсвязи) состоятся 21 сентября 2026 года в 15:00 по адресу: Павлодарская область, Майский район, с. Большой Акжар, ул. Абая, 2 (Дом культуры). Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на сайте Национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов, а также в ГУ «Управление недропользования, окружающей среды и водных ресурсов Павлодарской области» по адресу: г. Павлодар, площадь Победы, 5Б, каб. 307, тел.: +77055403051, 8 7182 372178, эл.почта: unosvr_15.07.2025@mail.ru.

Активная ссылка (ссылка в ZOOM):
https://zoom.us/j/99457717820?pwd=qakUNSBLvjUHaVXdMuAJSrvM3Ma0WI.1

Идентификатор конференции: 994 5771 7820. Код доступа: 755694.

Дополнительную информацию можно получить по следующим электронным адресам и телефонам: инициатор намечаемой деятельности и разработчик рабочего проекта – РГП НЯЦ РК, БИН 990240001722, адрес: 180010, область Абай, г. Курчатов, ул. Бейбит атом, 2Б, тел. 8(722-51)3-33-33, эл. почта: nnc@nnc.kz.

Территория воздействия: РК, Павлодарская область, Майский район, КИР «ИГР». Географические координаты: северная широта 50°51’56’’; восточная долгота 77°97’74’’.

(10119)

Канцелярские магазины «Нуркай»

К новому учебному году у нас большой выбор школьных товаров по низким ценам!

ОПТОВАЯ ПРОДАЖА:
магазин «Нуркай», Естая, 142
(за ТД «Тулпар»), тел. 61-66-70.

РОЗНИЧНАЯ ТОРГОВЛЯ:
новый магазин «Нуркай», Ткачева, 10/4;
ТД «Гулливер», пр. Н. Назарбаева, 48/1;
ТД «Отау», Торайгырова, 113;
ТД «ВИД и К», Лермонтова, 84;
ТД «Беркат», 2-й этаж, Камзина, 358/3.

(10112)

ТОО «Lift Company PV» уведомляет о повышении тарифа на техническое обслуживание лифтов. Стоимость технического обслуживания лифта с 01.09.2026 г. составит 39,80 тенге с 1 м^2.

(10120)

✱ Куплю антиквариат – вещи советской эпохи, ордена, медали, монеты и т.д. Тел. 8 705 141 52 10. (950)

Укрепление здоровья и профилактика неинфекционных заболеваний

Неинфекционные заболевания (НИЗ) – сердечно-сосудистые болезни, онкология, хронические заболевания лёгких и сахарный диабет – остаются главной причиной преждевременной смертности и снижения качества жизни. В июне 2025 года Европейское региональное бюро ВОЗ опубликовало доклад «Предотвратимая смертность, факторы риска и стратегии борьбы с НИЗ». В числе десяти стран региона, достигших цели по сокращению преждевременной смертности от неинфекционных заболеваний на 25% к 2025 году, оказался Казахстан – единственный представитель Центральной Азии. Это, неоспоримо, серьезное достижение, но не повод закрывать тему. По данным того же доклада, в Европейском регионе ежегодно 1,8 миллиона предотвратимых смертей связаны с НИЗ, и около 60% из них можно было бы предотвратить за счёт эффективной профилактики. Казахстан также несёт тяжёлое бремя НИЗ: они становятся причиной около 84% всех смертей в стране.

Стоит разобраться, что именно сработало в Казахстане. По мониторингу ВОЗ страна полностью реализовала половину рекомендованных мер по борьбе с НИЗ. Расширилась сеть специализированных центров. Скринингом на рак молочной железы и колоректальный рак только в 2024 году были охвачены 70% целевой группы. Принимались меры по табаку и сахаросодержащим напиткам, инвестиции поступали в экстренную помощь при инфарктах и инсультах.

При этом повестка не закрыта. Преждевременная смертность мужчин от сердечно-сосудистых заболеваний и предотвратимых форм рака остаётся непропорционально высокой. Пандемия COVID-19 затормозила скрининги и плановое наблюдение пациентов с хроническими болезнями, и наверстать упущенное в этих программах ещё предстоит.

Павлодарская область не исключение: здесь высока доля сердечно-сосудистых заболеваний и факторов риска, требующих системного подхода. Что можно сделать уже сегодня – на уровне семьи, школы, предприятия? Во-первых, доступные скрининги и ранняя диагностика: регулярное измерение давления, сахара и уровня холестерина помогают выявить угрозы на ранних стадиях. Тонометр для домашнего измерения давления стоит дешевле одного незапланированного приёма у кардиолога. Во-вторых, пропаганда активного образа жизни: минимум 150 минут умеренной активности в неделю, массовые акции и уроки физкультуры в школах. В-третьих, политика в сфере общественного здравоохранения: налоги и ограничения на табак и алкоголь, уменьшение содержания соли и трансжиров в продуктах, доступные программы по снижению веса и отказу от курения. Свой вклад могут внести и работодатели: базовые медосмотры в трудовых контрактах, оборудованные места для перерывов, отказ от переработок как нормы корпоративной культуры.

Экономический аргумент очевиден: потери производительности в Европейском регионе исчисляются сотнями миллиардов долларов; инвестиции в профилактику окупаются сокращением расходов на лечение и реабилитацию. В Казахстане локальные программы, основанные на данных эпиднадзора и направленные на уязвимые группы населения, способны значительно снизить нагрузку на систему здравоохранения и повысить продолжительность здоровой жизни.

Профилактика – это не только ответственность медицинских работников. Это ежедневный выбор каждого из нас: сбалансированное питание, отказ от вредных привычек, регулярные медосмотры, управление стрессом и активность. Здоровье – не абстрактная цель, а образ жизни. Начать его изменение нужно уже сегодня, записавшись на прием в свою поликлинику и измерив давление дома сегодня вечером.

Когда государство, школы, врачи и предприниматели действуют сообща, рождается новая культура. Здоровый образ жизни перестает быть личной проблемой человека. Он становится естественным выбором, подкрепленным инфраструктурой и общественным одобрением. Здоровая нация – это сильная экономика, успешное образование и счастливое общество. Вклад каждого сектора сегодня – это фундамент долголетия и процветания завтра.

ТОО «НИИ медицинских технологий и менеджмента».
PhD, врач ЗОЖ,
С.Б. ДУЙСЕКОВА
КГП на ПХВ «Павлодарская областная больница им. Г. Султанова»,
координатор ЗОЖ
А.А. БЕЙСЕНОВА

(1064)

Лицензия 00986 DS от 23.01.2012 г., выданная управлением здравоохранения Павлодарской области акимата Павлодарской области.

29 июля 2026 года в очном режиме состоялись публичные слушания отчета о деятельности ТОО «Богатырь Комир» по предоставлению регулируемых услуг перед потребителями и иными заинтересованными лицами за первое полугодие 2026 года.

Товарищество как субъект естественных монополий оказывает услуги по предоставлению подъездного пути для проезда подвижного состава. Фактический объем предоставленных регулируемых услуг в натуральном выражении в первом полугодии 2026 года составил 1178,6 тыс. вагоно-км. Доходы от регулируемых услуг составили 10513,3 тыс. тенге, расходы на регулируемые услуги – 96765,9 тыс. тенге, что выше утвержденной сметы в три раза, соответственно, убыток от оказания услуг подъездных путей составил 86252,6 тыс. тенге.

Основные причины, повлиявшие на отклонение затрат, – установленные тарифные ставки и оклады на основании коллективного договора не были приняты при утверждении тарифной сметы; увеличение тарифов, цен и объема услуг. В утвержденной тарифной смете сумма принята меньше факта. На слушании была подробно представлена информация по постатейному исполнению утвержденной тарифной сметы на услуги по предоставлению подъездного пути для проезда подвижного состава ТОО «Богатырь Комир» за первое полугодие 2026 года, о причинах отклонения фактических показателей от плановых, а также информация о достижении показателей эффективности деятельности.

Товарищество проводит работу с потребителями регулируемых услуг согласно законодательству РК, информирует потребителя об изменениях тарифов, проводит ежегодно публичные слушания о деятельности по предоставлению регулируемых услуг и т.д. ТОО «Богатырь Комир» ведёт учет и контроль качества и количества услуг по предоставлению подъездных путей для проезда подвижного состава, принимает своевременные меры по предупреждению и устранению нарушений оказания предоставляемых услуг. Данные услуги оказываются в соответствии с требованиями безопасности и технологическими нормами, а также требованиями к качеству предоставления услуг. Вопросов и претензий по качеству работы не поступило.

(10118)

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ГУ «Управление архитектуры и градостроительства Павлодарской области» сообщает о получении заключения об оценке качества отчета по стратегической экологической оценке к проекту «Генеральный план города Павлодара Павлодарской области. Корректировка»

Заключение выдано Министерством экологии и природных ресурсов Республики Казахстан в соответствии с пунктом 10 статьи 57 Экологический кодекс Республики Казахстан.

По результатам рассмотрения представленных материалов отчет по стратегической экологической оценке признан удовлетворительным при условии учета замечаний и рекомендаций, указанных в заключении и протоколе консультаций с заинтересованными государственными органами.

В соответствии с требованиями статьи 57 Экологического кодекса РК материалы подлежат опубликованию и размещению для ознакомления общественности.

Пресс-релиз

Департаментом Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры РК по Павлодарской области (далее – Департамент) в рамках надзорной деятельности за истекший период 2026 года выявлено 65 незаконных проверок, проведенных органами государственного контроля и надзора в отношении субъектов частного предпринимательства, по 4 проверкам принято решение об отказе в регистрации.

Защита прав предпринимателей является одной из приоритетных задач и находится на постоянном контроле департамента.

Согласно п.5 ст.137 Предпринимательского кодекса РК, вызов, направление запроса с истребованием информации и посещение субъекта являются полноценной проверкой.

Однако в апреле т.г. государственным органом возбуждено административное производство в отношении субъекта бизнеса без регистрации проверки в ИС «Единого реестра субъектов и объектов проверок». Тем самым государственный орган нарушил действующее законодательство, регулирующий порядок и проведение проверок путем вызова субъекта бизнеса для дачи пояснений.

По указанному факту должностное лицо государственного органа привлечено к дисциплинарной ответственности в виде выговора.

Таким образом, департаментом защищены права предпринимателя от незаконного вмешательства в его деятельность.

С начала года по результатам проверок и анализов за допущенные нарушения департамент привлек 17 должностных лиц контролирующих органов к административной и дисциплинарной ответственности.

Периодически в рамках реализации принципа «Закон и Порядок» департамент проводит среди предпринимателей разъяснительные мероприятия об алгоритме действий при проверке со стороны государственных органов.

Стоит отметить, что для предотвращения незаконных проверок бизнеса работает приложение «Qamqor», подробную информацию о котором можно получить на сайте qamqor.gov.kz.

Департамент Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан по Павлодарской области

Акимат Павлодарской области выражает глубокие и искренние соболезнование родным и близким в связи со смертью почетного гражданина района Аккулы, акима Лебяжинского (1994-2001 гг.), Майского (2003-2006 гг.) районов **Токтара Мубараковича МУБАРАКОВА.**

ЗВЕЗДА ПРИИРТЫШЬЯ

Собственник:
ГУ «Аппарат акима Павлодарской области» (г. Павлодар)

ТОО «Ертіс Медиа»
Директор
Р.Т. БИЛЯЛОВ

Павлодарская областная газета «Звезда Прииртышья».
Главный редактор
Е.Н. ЕРТЫСБАЕВ

Регистрационное свидетельство №KZ44VPY00084791. Выдано РГУ «Комитет информации Министерства культуры и информации РК» 29.12.2023 г.

Редакция газеты «Звезда Прииртышья» награждена орденом «Знак Почёта».

✉АДРЕС ТОО:
140000, г. Павлодар, ул. Астаны, 143.

АДРЕС РЕДАКЦИИ:
140000, г. Павлодар, ул. Астаны, 143.
E-mail: irstarpv@gmail.com
Для рекламы: zvezdareklama14@gmail.com
Наш сайт: http://irstar.kz

Газета набрана и свёрстана в компьютерном центре «Звезды Прииртышья».

Газета отпечатана в ТОО «Дом печати», 140000, г. Павлодар, ул. Астаны, 143.

Газета выходит один раз в неделю: в четверг

☎ТЕЛЕФОНЫ:
редактор 66-15-44 (т./факс),
зам. редактора 66-15-46,
ответственный секретарь 66-15-83,
экономика, промышленность 66-15-47,
право, ЧС, 66-15-86,
культура, образование 66-15-84,
социальная политика, медицина, экология 66-15-87,
реклама и объявления 65-12-75, 66-15-40,
отдел подписки 66-15-41,
претензии по качеству печати (7182) 61-80-31.

Письма, рукописи, фотографии и рисунки не рецензируются и не возвращаются. Редакция не берет на себя обязательство отвечать на все письма читателей. Ответственность за содержание рекламных материалов несет рекламодатель. Мнение авторов может не совпадать с позицией редакции. При перепечатке ссылка на «Звезду Прииртышья» обязательна.

Индекс 55444
Тираж номера 1624 экз.
Заказ №949
Объем в п/л – 7

SARYARQA SAMALY

Павлодар облыстық газеті
1929 жылғы 15 ақпаннан шығады

6 тамыз, бейсенбі
2026 жыл
№31 (16150)

Ürker AWARDS 2022

ssamaly29@gmail.com www.saryarka-samaly.kz facebook.com/saryarqasamaly @saryarqa_samaly @saryarqa_samaly

9 ТАМЫЗ – ҚҰРЫЛЫСШЫЛАР КҮНІ

Мектеп құрылысы қарқынды

Суреттерді түсірген - Есенжол Исабек.

Құрылысшылар күні қарсаңында Павлодар қаласында бой көтеріп жатқан 1200 орындық мектептің құрылыс алаңына бардық. Күннің ыстығына қарамастан мұнда таңсәріден жұмыс қызу. Құрылыс бір күн де тоқтаған емес. Сол тынымсыз тірліктің нәтижесі болар, үш қабатты ғимараттағы жоспарлы жұмыстардың басым бөлігі аяқталған. Білім ордасын мердігер кәсіпорын биыл жыл соңына дейін қолдануға беруге әзір.

Жалғасы 7-бетте ▸▸

Телефон камерасымен осы QR кодты сканерлеу арқылы видео көре аласыз.

Нақпа-нақ

Облыста «Қолжетімді интернет» жобасына
137
ауыл енді

ТЫҢ ЖОБА

ДРОН ӨНДІРІСІ ӨРКЕН ЖАЙМАҚ

9 бет

АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ ТУҒАНЫНА – 181 ЖЫЛ

ӨЛМЕЙТҰҒЫН АРТЫНА СӨЗ ҚАЛДЫРҒАН...

14-15 беттер

ДОДА

БОКС СЕКЦИЯЛАРЫ – ТЕГІН

21 бет

Тоқтар Мүбәрақұлы МҮБӘРАКОВ

Аққулы ауданының Құрметті азаматы Тоқтар Мүбәрақұлы Мүбәраков өмірден өтті. 1945 жылы дүниеге келген Тоқтар Мүбәрақұлы - еліміздің дамуына, соның ішінде ауыл шаруашылығының өркендеуіне өз үлесін қосқан азамат. Еңбек жолын қатардағы маманнан бастап, совхоз директоры, басқарма басшысының орынбасары, аудан әкімі, облыс әкімі аппараты басшысының орынбасары лауазымдарында қажырлы еңбек етті. 1994-2001 жылдар аралығында Лебяжі (қазіргі Аққулы), 2003-2006 жылдары Май аудандары әкімі қызметін абыроймен атқарды.

Тоқтар Мүбәрақұлының ауданның өсіп-өркендеуіне, елдің бірлігі мен қоғамдық дамуына қосқан үлесі әрдайым ел жадында сақталады. Өзінің адал еңбегімен, парасат-пайымымен және азаматтық болмысымен көпшіліктің құрметіне бөленген тұлғаның жарқын бейнесі халықтың жүрегінде мәңгі орын алады.

Орны толмас ауыр қазаға байланысты отбасы мен ағайын-туыстарына сабыр, төзім тілейміз. Марқұмның жатқан жері жайлы, топырағы торқа, иманы саламат болсын.

Қайғыларыңызға ортақпыз.

Аққулы ауданының азаматтары:
А.Ажмұрат, А.Қасымова, М.Смағұлов, Қ.Әлтаев, Ж.Тұрлыбаев, С.Биболов, Т.Көбайдаров, С.Халемов, В.Голубев, В.Шишкин, Қ.Кәкішев.

(953)

ХАБАРЛАНДЫРУ

Қазақстан Республикасының Атом энергиясы жөніндегі агенттігінің «Қазақстан Республикасының Ұлттық ядролық орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны (бұдан әрі ҚР ҰЯО РМК) «ҚР ҰЯО РМК, Павлодар облысы. ИГР зерттеу реакторы кешенін кеңейту. ЖБУ отынын қайта қаптау учаскесі» жұмыс жобасының материалдары бойынша мемлекеттік экологиялық сараптаманы жүзеге асыру шеңберінде қоғамдық тындаулар өткізетіні туралы хабарлайды.

Қоғамдық тыңдаулардың материалдарымен Қоршаған орта және табиғи ресурстардың жай-күйі туралы ұлттық деректер банкінің сайтында https://ndbecology.gov.kz/, https://www.gov.kz/memleket/entities/pavlodar-tabigat/activities/directions?lang=ru сайтында танысуға болады.

Аралас нысандағы (ашық жиналыс және бейнеконференцбайланыс) қоғамдық тыңдаулар 2026 жылғы 21 қыркүйекте сағат 15:00-де Павлодар облысы, Май ауданы, Үлкен Ақжар ауылы, Абай көшесі, 2 (Мәдениет үйі) мекенжайында өтеді. Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар Қоршаған орта және табиғи ресурстардың жай-күйі туралы ұлттық деректер банкінің сайтында, сондай-ақ «Павлодар облысының жер қойнауын пайдалану, қоршаған орта және су ресурстары басқармасы» ММ, Павлодар қаласы, Жеңіс алаңы, 5Б, 307 каб., тел.: +77055403051, 8 7182 372178, эл. мекенжайы unosvr_15.07.2025@mail.ru. бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады.

Белсенді сілтеме (ZOOM сілтеме):
https://zoom.us/j/99457717820?pwd=qakUNSBLvjUHaVXdMuAJSrvM3Ma0Wl.1

Конференция сәйкестендіргіші: 994 5771 7820. Рұқсат коды: 755694.

Қосымша ақпаратты келесі электрондық мекенжайлар мен телефондар арқылы алуға болады:

- көзделіп отырған қызметтің бастамашысы және жұмыс жобасын әзірлеуші: ҚР ҰЯО РМК, БСН 990240001722, мекенжайы: 180010, Абай облысы, Курчатов қ., Бейбіт атом к., 2Б, тел. 8 (722-51)3-33-33, эл. пошта: nnc@nnc.kz.

Әсер ету аумағы: ҚР, Павлодар облысы, Май ауданы, «ИГР» ЗРК. Географиялық координаттары: солтүстік ендігі 50°51’56’’; шығыс бойлығы 77°97’74’’.

(20103)

«Lift Company PV» ЖШС-і лифттерді техникалық қамтамасыз ету тарифтерінің ұлғаюы туралы хабардар етеді. Лифтті техникалық қамтамасыз ету құны **2026 жылғы 1 қыркүйектен** бастап 1 $м^2$ 39,80 теңгені құрайды. (20104)

Павлодар облысының әкімдігі Аққулы ауданының Құрметті азаматы, Лебяжі ауданының (1994-2001 жж), Май ауданының (2003-2006 жж) әкімі

Тоқтар Мүбәрақұлы Мүбәраковтың

қайтыс болуына байланысты марқұмның туған-туысқандарының қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Денсаулықты нығайту және жұқпалы емес аурулардың алдын алу

Жұқпалы емес аурулар (ЖЕА) — жүрек-қан тамыры аурулары, онкологиялық аурулар, созылмалы өкпе аурулары және қант диабеті азаматтардың мерзімнен бұрын өлімі мен өмір сүру сапасының төмендеуінің басты себептері болып қала береді.

2025 жылдың маусымында Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының Европалық аймақтық бюросы «Алдын алуға болатын өлімдер, тәуекел факторлары және ЖЕА мен күрес стратегиялары» атты есепті жариялады. 2025 жылға қарай мерзімнен бұрын өлімді 25%-ға қысқарту мақсаттарына жеткен он елдің қатарына Қазақстан да – Орталық Азиядан шыққан жалғыз ел. Бұл - сөзсіз айтарлықтай жетістік, алайда мәселені жауып қоюға негіз емес. Аталған есептің деректері бойынша Европалық аймақта жыл сайын 1,8 миллион алдын алуға болатын өлім ЖЕА ға байланысты тіркеледі, олардың шамамен 60%-ын тиімді алдын алу арқылы болдырмауға болады. Қазақстанда да ЖЕА ауыр салмақ түсіреді: олар елдегі барлық өлімнің шамамен 84%-ына себепші болады.

Қазақстанда нақты қандай шаралар табыс әкелгенін талдау қажет. ДДҰ ның мониторингі бойынша ел ЖЕА мен күреске ұсынылған шаралардың жартысын толық енгізген. Мамандандырылған орталықтар желісі кеңейтілді. 2024 жылы ғана сүт безі қатерлі ісігі мен колоректалды қатерлі ісікке скрининг мақсатты топтың шамамен 70%-ын қамтыды. Темекіге және қант қосылған сусындарға қатысты шаралар қабылданды, сондай-ақ инфаркт пен инсульт кезіндегі жедел медициналық көмекке инвестициялар бағытталды.

Алайда әлі де орындалмай қалған міндеттер бар. Ерлер арасындағы жүрек-қан тамыры ауруларынан және алдын алуға болатын онкологиялық аурулардан мерзімнен бұрын болатын өлім деңгейі әлі де жоғары. COVID 19 пандемиясы скринингтер мен созылмалы аурулары бар пациенттердің жоспарлы бақылауын бәсеңдетті және осы бағдарламалардың жоғарылаған тапшылығын жою әлі алда.

Павлодар облысы да осы үрдістен тыс қалып отырған жоқ: аймақта жүрек-қан тамыры аурулары мен тәуекел факторларының үлесі жоғары, бұл жүйелі тәсілді талап етеді. Отбасы, мектеп, кәсіпорын деңгейінде қандай нақты қадамдар бүгіннен бастап қабылдануы мүмкін? Біріншіден, қолжетімді скринингтер мен ерте анықтау: қан қысымы, қант және холестерин деңгейін жүйелі түрде тексеру қауіпті жағдайларды ерте кезеңде анықтауға көмектеседі. Арнайы үйге арналған тонометр бірреттік жоспарланбаған кардиолог қабылдауынан арзанырақ болуы мүмкін. Екіншіден, белсенді өмір салтын насихаттау: аптасына кемінде 150 минут орташа күш-қуаттық белсенділік, қоғамдық акциялар және мектептердегі дене шынықтыру сабақтары. Үшіншіден, қоғамдық денсаулық сақтау саясаты: темекі мен алкогольге салықтар мен шектеулер енгізу, өнімдердегі тұз бен трансмайларды азайту, салмақты азайту мен темекіні тастауды қолдайтын қолжетімді бағдарламалар. Жұмыс берушілер де өз үлестерін қоса алады: еңбек шарттарында базалық медициналық тексерулерді қамтамасыз ету, тынығу орындарын жабдықтау, жұмыс уақытын шамадан тыс ұзартуды норма ретінде қабылдамау.

Экономикалық дәлел айқын: Европалық аймақта өнімділіктің төмендеуі салдарынан болған шығындар жүздеген миллиард доллармен есептеледі; ал алдын алуға инвестиция салу емдеу мен оңалту шығындарын қысқартуға әкеледі. Қазақстанда эпидемиялық бақылау деректеріне негізделген локалдық бағдарламалар осал топтарды қамти отырып, денсаулық сақтау жүйесінің жүктемесін айтарлықтай азайтады және сау өмір сүру ұзақтығын арттыра алады.

Алдын алу – тек медицина мамандарының міндеті ғана емес. Бұл саяси таңдау және әрқайсымыздың күнделікті таңдауымыз: теңдестірілген тамақтану, зиянды әдеттерден бас тарту, жүйелі тексерулер, стресспен жұмыс істеу және белсенді болу. Денсаулық – абстрактілі мақсат емес, өмір салты. Өзгерістерді бүгіннен бастаңыз: бүгін кешке өзіңіздің емханаңызға жазылып, үйде қан қысымыңызды өлшеңіз. Үкімет, мектептер, дәрігерлер және кәсіпкерлер бірлесіп жұмыс істеген кезде жаңа мәдениет пайда болады. Салауатты өмір салты жеке мәселе болудан қалады. Ол инфрақұрылым мен әлеуметтік қабылдаумен қолдау табатын табиғи таңдауға айналады. Дені сау ұлт дегеніміз - күшті экономика, табысты білім және бақытты қоғам. Бүгінгі әрбір саланың үлесі - ұзақ өмір сүру мен ертеңгі гүлденудің негізі.

С.Б.ДҮЙСЕКОВА,
«Медициналық технологиялар және басқару ғылыми-зерттеу институты» ЖШС, PhD, Салауатты өмір салты жөніндегі дәрігер,
А.А.БЕЙСЕНОВА,
ШЖҚ «Ғ.Сұлтанов атындағы Павлодар облыстық ауруханасы» КМК, Салауатты өмір салтын үйлестіруші.

Павлодар облысының денсаулық сақтау басқармасы, Павлодар облысы әкімдігінің 2012 жылғы 23 қаңтардағы N00986 DS лицензиясы.

(20105)

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Павлодар облысының сәулет және қала құрылысы басқармасы» ММ «Павлодар облысы Павлодар қаласының бас жоспары. Түзету» жобасы бойынша стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептің сапасын бағалау туралы қорытындының алынғанын хабарлайды.

Қорытынды Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігі тарапынан Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 57-бабының 10-тармағына сәйкес берілді.

Ұсынылған материалдарды қарау нәтижелері бойынша стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есеп қорытындыда және мүдделі мемлекеттік органдармен консультациялар хаттамасында көрсетілген ескертулерді және ұсыныстарды ескеру шартымен қанағаттанарлық деп танылды.

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 57-бабының талаптарына сәйкес материалдар жариялануға және жұртшылықтың танысуы үшін орналастырылуға жатады.

SARYARQA SAMALY

МЕНШІК ИЕСІ:
«Павлодар облысы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі (Павлодар қаласы)
«Ертіс Медиа» ЖШС,
«Saryarqa samaly» облыстық газеті

Газетке Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі Ақпарат комитетінің мерзімді басылымды, ақпарат агенттігін және желілік басылымды есепке қою, қайта есепке қою туралы 29.12.2023 ж. **№KZ17VPY00084792** куәлігі берілген.

Газет 1979 жылы «Құрмет белгісі» орденімен, 2014 жылы «Алтын жұлдыз» жалпыұлттық сыйлығымен, 2022 жылы «URKER» ұлттық журналистика сыйлығымен марапатталды.

ЖШС директоры
Руслан БИЛЯЛОВ

Бас редактор
Нұрбол ЖАЙЫҚБАЕВ

Телефоны: 66-15-30

ЖШС-нің мекенжайы:
Павлодар қаласы,
Астана көшесі, 143-үй.

Редакцияның мекенжайы:
140000, Павлодар қаласы,
Астана көшесі, 143-үй.
Теле/факс 66-15-30

Біздің сайт: **saryarka-samaly.kz**

Газеттің электронды поштасы: **ssamaly29@gmail.com.**
Бас редактордың орынбасары - 66-15-28.
Жауапты хатшы - 66-15-31.
Әлеуметтік бөлім - 66-14-64, 66-15-32.
Экономика, саясат - 66-14-61, 66-12-74.

Жарнама бөлімі:
smi14reklama@gmail.com
66-15-42, 66-15-40.

Маркетинг және тарату бөлімі - 66-15-41.

Газеттің нөмірі «Saryarqa samaly»-ның компьютер орталығында теріліп, беттелді.

Газет аптасына бір рет, бейсенбі күні шығады. Осы нөмірдің таралымы 1424 дана, бүгінгі көлемі 7 б.т.

«Дом печати» ЖШС баспаханасында басылды. ҚР Павлодар қаласы, Астана көшесі, 143-үй. Газеттің сапалы басылуына баспахана жауап береді. Телефоны: 8 (7182) 61-80-26.

Басылуға қол қойылған уақыты 17.00.
Тапсырыс - 950

Хаттар, қолжазбалар, фотографиялар мен суреттер рецензияланбайды және қайтарылмайды.
Көлемі А4 (14 кегль) форматындағы 2 беттен асатын материалдар қабылданбайды.

Редакция оқырмандардан түскен барлық хаттарды тегіс жариялауды және оларға жауап беруді міндетіне алмайды.

Жарнамалық материалдардың мазмұнына жарнама берушілер жауап береді.

Нөмірді әзірлеу барысында интернет ресурстарынан алынған фотосуреттер де пайдаланылды.

Авторлардың пікірлері редакция ұстанған көзқарасқа сәйкес келмеуі де мүмкін.

«Saryarqa samaly»-нда жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті.

Баспа индексі 55443.